

LUNDS UNIVERSITET

Medicinska fakulteten

Projektet Forum Medicum

Cecilia Lundberg

Rapport från visionsgruppen för grundutbildning

2013-06-04

Bilaga 4

Diariernr:

M2012/2138

Visioner för utbildningen på grund- och avancerad nivå

Vi har tagit vår utgångspunkt främst i utbildningens behov men har under arbetet varit noga med att tänka brett och fritt för att hitta samverkanspunkter med både forskning, sjukvård och allmänhet för våra visioner.

Vi ser framför oss att framtidens Forum Medicum är till för alla studenter. Forum Medicum inhyser alla våra utbildningar och inkluderar olika livsstilar och livsförutsättningar.

Vår vision är att ytorna och rummen inte gör skillnad utan tillhör alla studentkategorier. Dessa lokaler är generiska och kan med lätthet möbleras om eller delas av efter behov, pedagogiska och andra. Utöver dessa ytor finns specialiserade rum för specialiserad undervisning t ex ett morfologacentrum och metodrum. En stor grad av samverkan sker även här eftersom det inom dessa områden finns gemensamma frågeställningar. Samordning av undervisning mellan programmen kan vara aktuell i tidiga faser av olika ämnesområden. Senare under respektive utbildning bli kraven mer specialiserade och därmed utbildningsspecifika. Interprofessionella moment finns under senare delar av utbildningarna där just de olika professionernas roller tränas och teamarbete sätts i fokus.

Vi vill att kontaktytorna mellan studenterna i de olika utbildningarna är stor. Tack vare de gemensamma läsplatserna och uppehållsrummen kan detta ske med enkelhet. På så sätt hoppas vi minska "vi-och-dom" kulturen och detta kan studenterna ta med sig in i sina professioner efter sin utbildningstid. För att kunna ha ett maximalt antal rast- och läsplatser är obokade grupprum tillgängliga för studenter- som lunchrum mitt på dagen och som läsplats under annan tid.

Alla undervisningslokaler har hög nivå på teknisk utrustning och digitala läranderesurser kan med lätthet användas.

Forum Medicum är en arbetsplats för studenter och lärare. Därför finns det även särskilda (flexibla?) lärararbetsplatser och lärarrum. På dessa platser sker det kollegiala mötet och där finns möjlighet till både organiserade och spontana träffar. Här finns både platser för de lärare som har största delen av sin gärning inom utbildning på grund- och avancerad nivå och för de lärare som tillbringar stor del av sin arbetstid på andra ställen. Fakultetens enhet för högskolepedagogisk utveckling (MedCUL) finns synlig i denna miljö, nära lärarna och inbjuder därför till pedagogiska diskussioner även utanför de formella kurserna.

De delar av utbildningens administration och stödfunktioner där studenter och lärare behöver direktkontakt är belägen nära studiemiljöerna. Detta gör att vi får en inkluderande miljö även mellan administrativa och operativa nivåer inom våra utbildningar.

LUNDS UNIVERSITET
Medicinska fakulteten

Rapport från visionsgruppen för forskning

2013-06-09

Diariennr:

Bilaga 4

M2012/2138

Projektet Forum Medicum
Anna Maria Drake

Visioner för forskningsverksamheten inom Forum Medicum

Dekanus har tillsatt en arbetsgrupp med uppdrag att ta fram visioner om hur forskningen kan integreras i Forum Medicum (FM). Gruppen har haft fyra möten under våren 2013. Fem visioner har lyfts fram och framförts som viktiga i byggandet av FM.

1. ATTRAKTIVA MÖTESPLATSER

Det nya FM skapar goda förutsättningar att bygga attraktiva mötesplatser och uppehållsytor där forskare från olika discipliner kan träffas. Detta bidrar till att stärka samverkan mellan grundforskning, klinisk forskning och hälsovetenskaplig forskning.

Inom FM ska det finnas ett varierande utbud av restauranger och kaféer. I anslutning till dessa ska det finnas möjligheter till spontana möten med studenter, kollegor och externa besökare. Utemiljön bör användas maximalt med trevliga uteserveringar och ytor för fysisk aktivitet.

Hela FM ska präglas av rörelse och aktivitet som kan relateras till hälsa.

2. LOKAL FÖR EN STÖRRE PUBLIK

Det är värdefullt om FM kan inrymma en aula för ca 250 personer. Denna lokal kan användas för konferenser och andra större evenemang som anordnas av fakulteten. Aulan bör vara delbar och med lätthet kunna omvandlas till mindre rum. På så vis bör den kunna utnyttjas maximalt.

3. ÖKAD SAMVERKAN MED OMVÄRLDEN

Genom sin belägenhet utmed det nya Kunskapsstråket kommer FM att ha en strategisk placering. Lokalytorna längs Sölvegatan kan med fördel utnyttjas för att informera om fakultetens verksamheter, t ex genom posterutställningar, filmvisningar och föredrag. Andra aktiviteter kan vara att erbjuda besökare enklare typer av service, t ex konditionstest, blodtrycksmätning eller kognitionstest. Dessa aktiviteter kan bli en viktig PR-verksamhet för fakulteten och bidra till en ökad samverkan med olika aktörer i samhället. För att kunna ta emot besökare och deltagare i olika vetenskapliga studier bör lokalerna utmed Sölvegatan ha god tillgänglighet och vara anpassade till personer med olika typer av funktionshinder.

4. DEN GODA ARBETSPLATSEN

De nya lokalerna inom FM bör inrymma ca 250 arbetsplatser för doktorander, lärare, forskare och teknisk/administrativ personal. Arbetsplatserna bör utformas på bästa sätt och vara flexibla. Vid utformning av miljön bör man noga väga in resultat från aktuell forskning. Det finns inga önskemål att bygga öppna kontorslandskap, men någon typ av flex-kontor kan diskuteras. Det är viktigt att det finns mindre tysta rum för enskilda samtal och att det finns bra och välfungerande arkiv.

5. LABORATORIEMILJÖ I VÄRLDSKLASS

Den hälsovetenskapliga forskningen är under stark expansion och det finns ett stort behov av att utveckla den befintliga laboratiemiljön. I framtiden är det viktigt att på ett bättre sätt kunna studera funktion och aktivitet i verklighetstroga miljöer, i samverkan mellan forskare från olika discipliner och forskningstraditioner. Det behövs en helt ny och unik forskningsinfrastruktur som kan påskynda överföringen av kunskap från laboratoriet och sjukhuset till vardagligt liv.

Infrastrukturen bör omfatta simulerade, flexibla miljöer av såväl boende-, arbets-, och utomhusmiljöer som avancerade sjukvårdsmiljöer, utrustade med teknik för datainsamling. Även specialutrustade lokaler för samtal, intervjuer och observationer bör ingå. Ett exempel på hur ett laboratorium med dessa kvalifikationer kan komma att se ut är iDAPT (Intelligent Design for Adaptation, Participation and Technology) i Toronto, Canada.

(<http://www.torontorehabfoundation.com/About-Us/Toronto-Rehab/Overview.aspx>).

Förutom en stark forskningsinfrastruktur behövs olika typer av "skills labs" där studenter på grund-, avancerad och forskarnivå kan träna färdigheter och utföra examensarbeten. Även olika typer av forskningsprojekt kan genomföras i dessa labs.

”SPOC”

Ett återkommande tema i diskussionerna som det rått god enighet om i gruppen är en gemensam central informationspunkt för såväl externa som interna behov med generösa öppettider. Denna informationspunkt ska kunna hantera frågor som framförs såväl vid fysisk som digital kontakt, och den ska kunna ta emot och vidarebefordra alla ärenden till rätt instans oavsett om det gäller en trasig toalett eller att hitta rätt person vid rätt tillfälle. Detta är viktigt inte minst för internkommunikationen. I affärsvärlden benämns detta ”single point of contact” (SPOC). SPOC är i framför allt till för besökare och studenter. Med SPOC som ena ändpunkten och med fakultetskansliets kamerala funktioner (personalärenden, ekonomi och ledningsstöd) som den andra diskuterades olika stödfunktioners logiska och fysiska relationer och placeringar på en skala dem emellan. Exempel på stödfunktioner med ”extrovert” verksamhet som bör ligga i eller nära SPOC är BMC service, internationella avdelningen, studievägledningen, bibliotek, IKT och utbildningarnas ”service desks”. Verksamheter som MedCUL och stöd för doktorander å andra sidan behöver ligga lättillgängligt men inte nödvändigtvis på första parkett. Troligt är också att en del funktioner har delar som kommer att behöva kunna finnas både publikt och tillbakadraget. Studievägledningen, t ex, har två verksamhetsdelar. En som arbetar mot Ladok och strategiskt och en som arbetar mot ”kunderna”. Studentkårernas lokaler behöver vara nära studenterna.

”Mobile office”

Ett annat diskussionstema har varit administrationens uppsökande verksamhet och ”mobile office”. Bland dem som utnyttjar fakultetens olika stödfunktioner kommer det att finnas vinnare eller förlorare oavsett var de lokaliseras fysiskt, dvs verksamhetsnära kommer inte vara nära för alla. Biblioteksorganisationen och internationella avdelningen arbetar redan idag uppsökande i stor utsträckning mot doktorander och forskare i Lund, Malmö och Helsingborg. Vid fakultetens kansli i Lund har några personer delar av sin arbetstid förlagd i Malmö.

En del funktioner som förr bara fanns centralt, t ex den centrala informationsavdelningen, finns idag utspridda på institutioner och en del forskargrupper. Fakultetens kommunikationsavdelnings roll har förändrats till att också stödja de perifert placerade kommunikatörerna i deras arbete istället för att själv utföra detta arbete.

Kansliernas framtida placering och organisation

Är det en fördel eller en nackdel att placera institutionskanslierna i varandras närhet och nära fakultetskansliet? Kansliernas personal arbetar mycket via epost och möten gentemot verksamheten och fysiska möten sker med forskargruppschefer snarare än alla forskare. Troligtvis skulle en av fördelarna med en samlokalisering överväga nackdelarna. Fysisk närhet innebär snabbare beslutsvägar, och det blir större flexibilitet i lokalutnyttjandet för olika kanslifunktioner allteftersom behoven växlar. Fakultetskansliet skulle kunna underlätta samarbetet med institutionskanslierna genom att erbjuda prefektrum.

Effekten av digitalisering för verksamhetsstödet

Digitaliseringen har förändrat verksamheten inom stödfunktionerna. När det gällde spådomar om ytterligare förändringar till följd av att tekniken utvecklades ytterligare rädde olika uppfattningar. Bibliotekets arbetsfunktion har förändrats. När fakultetens bibliotek valde att ta in digitala tidskrifter slutade forskarna komma till biblioteken, och bibliotekspersonalen får oftast istället besöka dem. Bibliotekarierna arbetar nu mest med utbildningsfrågor inte så mycket vid disken. Internationella avdelningen får epost dygnet runt från jordens alla hörn. Men det finns också de som har behov av ett personligt möte, och ärenden som börjar via epost och som sedan fortsätter avslutas ofta med möten öga mot öga.

I studievägledningsverksamheten går det att kommunicera om enkla frågor via epost men är det något lite mer komplext fordras alltid personliga möten.

Trenden är att studenter vistas mer i "skolan" idag och studerar tillsammans snarare än att de sitter ensamma hemma. Studenter använder digitala kanaler men vill ändå träffas. Inom de vårdverksamheter som vi utbildar för ökar inslagen av digitala möten, och vi bör också betänka att vi har studenter över hela världen. Man pratar om en framtid där studenter plockar kurser från olika lärosäten, t ex med onlineföreläsningar. Även allmänhetens möjligheter till digital kommunikation och information bör tänkas in.

Andra uppfattningar som framfördes var att det fysiska mötet troligtvis är viktigt för kognitionen men att fysiska möten kan förberedas bättre med digitalt stöd. Service, handläggning och "support" kan utföras digitalt men inte kreativa möten. Nya kommunikationssätt uppstår och utnyttjas parallellt med de gamla sätten.

Andra tankar kring vad som behöver beaktas vid utformningen av nya byggnader

Det ska framgå att ett nytt centrum är en akademisk plats, en plats för studier etc. Men det ska även vara en miljö som främjar det hälsovetenskapliga genom att t ex uppmuntra till rörelse. Det nya centrum ska ge en känsla att allt händer här och nu. Belfragesalen ligger så perifert att folk inte ser vad som händer där.

Publika ytor är viktiga för att visa vad fakulteten har att erbjuda. Ett nytt centrum ska ge torg- eller galleriakänsla. Det föreslås också flera mindre torg/mötesplatser vid t ex grundutbildningslokalerna och konferensytorna. Det största hotet vad gäller de öppna publika ytornas användbarhet är oljud och buller. Det måste vara trevligt att vistas här.

Det är viktigt med ett café/restaurang med närliggande ytor där man kan ha utställningar, arrangemang och konferenser. Restaurangen ska ha dels en allmän del, dels en representationsdel. Den ska också vara ett ställe där det är inbjudande att stämma träff med sina kollegor eller besökare som alternativ till kontoren (jämför med CRC och SOL).

En synpunkt som framfördes rörande biblioteket var att det inte går att kalla det ett rum. Det handlar om många studiemiljöer, inte ett stängt rum.

När medicinska fakulteten har evenemang "på stan" så är det mycket svårt att få fakultetens forskare att flytta på sig dit. Flera av de aulor som finns på andra ställen har dålig akustik, är slitna och saknar bra kringytor. Frågan är dock om vi ska bygga stora föreläsningssalar för några få stora evenemang eller om vi ska ta evenemangen två gånger i mindre föreläsningssalar? De öppna publika ytorna kan vara buffert där kan man samla forskare och studenter. Genom att förse dem med ett "speaker's corner" kan de bli ännu mer användbara.

Det är viktigt för lokalernas användbarhet med rum i de stora öppna rummen. Samma lokaler skall kunna användas för olika säsongstypade ändamål. Forskarnas mötesrum kan t ex användas av studenter vid terminstart och slut. Konferens- och utställningsytor kan utformas flexibelt för alternativa ändamål, och det bör finnas en hörna eller ett kontor för särskilda evenemang eller säsongsberoende aktiviteter.

2. UPPSKATTNINGAR AV LOKALUTNYTTJANDE FÖR STÖDFUNKTIONERNA

Kommunikationsavdelningen: Forskningens dag lockar upp till 500 personer som kan vara fördelas på flera föreläsningssalar, en foajé eller liknande. Sandblomsdagen, NMT-dagarna och Nobelföreläsningar kan dra stora publikker.

Idag har kommunikationsavdelningen fem-tio möten om året men skulle gärna ha arrangemang i mindre skala en gång i månaden. Finns det praktiska och smarta lösningar så kan man också ha mer.

MedCul: Lärarutbildningskurser pågår kontinuerligt under hela året.

Internationella avdelningen: Använder salar som Fernström eller Belfrage till fyra interna arrangemang per termin, två för studenter och två för lärare. Studentarrangemangen brukar intressera 150 personer och lärararrangemangen 50 personer. Idag har avdelningen svårt att locka folk från HSC och CRC till lokalerna i BMC men med det nya kunskapscentrumet kan det kanske bli 200 personer till utöver de 150 som kommer idag. Avdelningen har också behov av lokaler för diskussioner och gärna utställningar inom öppna ytor.

Ibland har fakulteten besök av utländska gäster som avdelningen gärna vill erbjuda studenter och medarbetare att få träffa och ställa frågor till. De skulle kunna stå i ett hörn för att spontant kunna möta intresserade, ett "speaker's corner".

BMC-service: Kurser (som säkerhet, första hjälpen, labbsäkerhet mm) ordnas löpande för 30-100 personer. Enheten anordnar också regelbundet internutbildningar. BMC-service ser behovet av en labbutik med lager där man kan handla laborieutrustning. Den bör även kunna vara öppen för andra.

Studentkårerna: Kårerna har 10-15 kårmöten om året och till dessa möten kommer mellan 30-100 personer. På studentkårens expedition träffas studentkårens medlemmar och här planerar också studentkårens aktiva ledamöter sina aktiviteter.

HSC:s utbildningskansli: På HSC rör sig ca 1.000 studenter i början och slutet av terminen, och därtill kommer doktorander och masterstudenter. I mitten av terminen är en del studenter ute på VFU eller skriver hemtentamen.

Bibliotek och IKT: Fakultetens bibliotek (CRC, BMC, HSC och Blocket) har sammanlagt 250.000 besök per år men då räknas alla som har rört sig genom lokalerna, dvs även de som ska till grupprum etc. Biblioteket bedriver utbildning, 1.000 undervisningstimmar per år, och till det behövs datasalar. Det finns behov av mötesrum för spontanmöten för två-fyra personer, ett "speaker's corner" och en spontan datasal som kan användas av studenter. Boka-bibliotekarie behöver en hörna. Större lokalytor behövs vid terminsstart. Avdelningen har kontorsutrymmen där folk sitter 3 dagar i veckan. Till det hade det varit bra med flexibla arbetsplatser, med höj- och sänkbara bord, neutrala rum så att vem som helst kan gå in och jobba, kompletterade med tysta arbetsplatser.

Studievägledarna: I början av varje termin har studievägledarna en introduktionsdag med 350 nya studenter. Till detta används idag sjukhusaulan i Lund. Studievägledarna ansvarar för gymnasiedagarna i tre dagar med flera hundra besökare samt mentorsprojektet som drar 30-50 studenter.

Avdelningen har även informationsmöten om karriärplattform/-vägledning och kurser i uppsatsskrivning som drar många studenter. Informationsmötena är programövergripande och fordrar en stor aula som kan ta 350 personer.

HSC:s personalenhet: Avdelningen samlar sina medarbetare max en gång per år, oftast i mindre grupper. Dessutom anordnas personaldagar för ett 50-tal medarbetare. HSC brukar ha en medarbetardag och Hälsovetenskapens dag drar mycket folk.